

УДК: 371.3

О. Мартиняк

Тернопільський національний технічний університет ім. І. Пулюя (Україна)

ВІРТУАЛЬНЕ СПІЛКУВАННЯ: ПОЗИТИВНІ ТА НЕГАТИВНІ АСПЕКТИ.

О. Martyniak

VIRTUAL COMMUNICATION: POSITIVE AND NEGATIVE ASPECTS.

У наш час доволі актуальною темою є тема віртуального спілкування. Цьому сприяє перетворення Інтернету на головний засіб для спілкування. Кожного дня відбувається розширення його горизонтів, поява нових соціальних мереж, за допомогою яких люди з різних країн можуть спілкуватись та обмінюватись досвідом.

Спілкування, яке відбувається за допомогою комп'ютера, ведеться відтоді, відколи здійснився обмін першими бітами даних двох перших комп'ютерів. В середині 80-х років про віртуальне спілкування вже говорили як про культурний, а не технічний феномен. На початку 2000-х років продаж достатньо функціональних комп'ютерів збільшилась, адже вони стали дешевшими, оскільки кількість їх виробництва помітно зросла.

Комп'ютер сприяє освоєнню новітніх електронних засобів інформації та навчанню діяти при відкритій комунікації. Оскільки, інформаційні технології проникли у повсякденний побут, відбулося розширення меж спілкування людей. Дослідження показали, що користувачі використовують Інтернет здебільшого для спілкування. Через певні організації Інтернет надає можливість завдяки інтерактивним сервісам підтримувати спілкування людям, які живуть в різних містах чи країнах, обмінюватись думками, почуттями, емоціями та інформацією.

Можна виділити деякі особливості спілкування в Інтернеті:

– в Інтернеті спілкування може здійснюватися анонімно. При цьому кожен може прочитати та відповісти на нього. Можна почати власну розмову, або ж приєднатись до чужої.

– віртуальне спілкування призводить до втрати значення невербальних засобів спілкування. Адже почуття людини можуть бути як приховані так і зовсім не ті, які людина переживає в даний момент. Власне через це серйозна розмова, спілкування з людиною, яка в реальному житті може бути не приємною, в Інтернеті буде проходити легше. Вік, стать та статус не є при цьому перешкодою. Тобто фізична відсутність партнерів може подолати цілу низку бар'єрів, які погано впливають на комунікацію.

– про спілкування можна створити власний вигаданий образ, адже жодних обмежень немає. Анонімність дає людині можливість презентувати себе так, як хочеться, створити таке враження, яке потрібно цій людині. Навіть власне ім'я можна замінити на псевдонім, створити «віртуальну реальність».

Інтернет можна назвати середовищем, в якому проголошують абсолютну свободу повну демократію, де у кожного є право голосу та доступ до інформації. Але під час введення електронного спілкування є велика вірогідність помилки під час тлумачення слів співрозмовника. Також, на жаль, у такій розмові люди інколи забувають, що співрозмовник теж людина, у якої є власні почуття та власні звички.

Соціальну структуру, утворену індивідами чи певними організаціями, в якій відбуваються різні соціальні взаємовідносини називають соціальною мережею. На сьогодні найбільш популярними в Україні соціальними мережами є «Facebook» та «Instagram». Зараз їх можна назвати беззаперечними лідерами за кількістю користувачів як серед молоді, так і серед старшого покоління. Загалом з травня 2017 року аудиторія обох платформ лише зростала і досягла піку в лютому 2019 року. Тоді

Секція 2. Соціальні аспекти техніки

український Facebook налічував 13 млн користувачів, а Instagram – 11 млн. Якщо ж аналізувати ситуацію протягом року, то у вересні 2019 у порівнянні з серпнем 2018 аудиторія Instagram суттєво збільшилась – з 9 до 11 млн, а у Facebook – з 12 до 13 млн. Українська аудиторія Facebook станом на вересень 2019 року становила 0,7% від світової. За кількістю користувачів Україна опинилася на 33 місці у світі та на 8 у Європі [1].

Віртуальне спілкування має, як позитивні сторони, так і негативні. До позитивних можна віднести те, що кожна людина може опанувати роботу з комп'ютером, вона має доступ до величезної кількості нової інформації, яку може «фільтрувати», при цьому залучаючи процеси логічного мислення, пам'яті та уваги. Знати про останні події життя інших, навіть якщо вони живуть в іншому місті чи країні. Навчатись грамотно висловлювати власну думку та будувати речення.

До негативних аспектів ми відносимо те, що у світі соціальних мереж розмиваються загальноприйняті рамки доброго чи поганого, пристойного чи непристойного, красивого чи вульгарного. Коли людина спілкується лише в соціальних мережах, вона не може розвивати власні емоції. В цьому постає проблема визначення щирості людини, при реагуванні на повідомлення. Також відбувається спотворення дружби, адже у віртуальному світі можна мати і 500 друзів, а в реальному житті не мати жодного справжнього друга. А ще можна стикнутися із проблемою самоідентифікації користувача мережі. Оскільки в Інтернеті можна видавати себе розумною, дотепною, популярною та гарною людиною, а в житті бути повною протилежністю.

Для того щоб максимально наблизитись до живого спілкування потрібно дотримуватись Інтернет-етикету. Тобто пам'ятати що по той бік екрану сидить така ж сама «жива» людина, а не робот, тому треба завжди думати, що саме писати, адже потім може бути соромно за свої слова. Не забувати про ті етичні правила, якими користуються люди в реальному житті. Також чітко розділяти реальне та кіберпростір. У кіберпросторі можливості людини значно більші, і в кожна його частина містить певну умову. Під час дискусії не потрібно реагувати на провокації та вживати нецензурну лексику. До чужої приватності відноситись з розумінням та повагою. Бути терпимим до оточуючих, тому що ніхто з нас не ідеальний і у кожного є свої недоліки.

Отже, підсумовуючи вищевикладене можна стверджувати, що поява Інтернету дала людям можливість не лише різноманітно використовувати інформаційні ресурси, а й спілкуватись на відстані, та обмінюватись власним досвідом. Психологи працюють над створенням нового напрямку психологічних досліджень, а саме над впливом Інтернету на різні форми та типи масової міжособистісної комунікації.

Соціальні мережі містять як позитивні чинники, так і негативні. Тому потрібно навчитись чітко їх розрізняти та не спілкуватись з іншими лише віртуально, не шукати лише віртуальних друзів чи віртуальне кохання задля задоволення комунікативних потреб. Та, найголовніше, враховувати те, що у нас не має безкінечного запасу часу, він швидко проходить, тому безглуздо витратити своє життя лише на віртуальний світ. Живе спілкування набагато цікавіше та різноманітніше, через те потрібно частіше відриватись від монітора комп'ютера і повертатись в реальність, боротись із залежністю віртуального світу.

Література

1. Facebook та Instagram в Україні. Режим доступу: <https://plusone.com.ua/research/>